

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-2-066 (Devralma)
Karar Sayısı : 24-06/91-39
Karar Tarihi : 24.01.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Dr. Mehmet YANIK, Zekiye KARALI, Muhammed Enes DOĞAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - AKSA Enerji Üretim AŞ
Temsilcileri: Av. H. Gözde ESEN SAKAR,
Av. Sena AVCI YENER
Cumhuriyet Mahallesi Yeni Yol 1 Sokak Now Bomonti Plaza
Kat:4 No:33 34380, Bomonti Şişli /İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Yeşilyurt Enerji Elektrik Üretim AŞ'nin Türkiye'deki doğal gaz kombine çevrim santrali tesisinde yer alan taşınır varlıklarının mülkiyetinin ve tam kontrolünün Aksa Enerji Üretim AŞ'nin dolaylı iştiraki ve grup şirketi olan Aksa Enerji Talimarjan FE LCC tarafından devralınması işlemi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 28.12.2023 tarih, 46710 sayı ile giren ve eksiklikleri 17.01.2024 tarih, 47498 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 19.01.2024 tarihli ve 2023-2-066/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; Yeşilyurt Enerji Elektrik Üretim AŞ'nin (YEŞİLYURT ENERJİ) Samsun ilinin Tekkeköy ilçesinde kurulu olan doğal gaz kombine çevrim santrali tesisindeki taşınır varlıklarının (distribütörlük ve tedarik sözleşmeleri, müşteri portföyü, stoklar, çalışanlar ve know-how hariç olmak üzere) mülkiyetinin Aksa Enerji Talimarjan FE LCC (AKSA TALIMARJAN) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, birleşme ve devralma sayılan hallerden biri olarak, kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; *"Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması"* hali sayılmıştır.
- (6) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un 17. paragrafında ise *"Tebliğ'in 5. maddesinde kontrolün, bir veya daha fazla teşebbüsün tamamına ya da bir kısmına ilişkin olabileceği dile getirilmektedir. Bu bakımdan teşebbüsün tamamı, bir iştiraki veya sahip olduğu varlıkların bir kısmı devralmanın konusu olabilir. Varlıklar üzerinde kontrolün devralınması, ancak söz konusu varlıklar*

bir teşebbüsün kendisine pazar cirosu atfedilebilen bir bölümünü teşkil ediyorsa Kanun'un 7. maddesi kapsamında devralma olarak kabul edilebilir." açıklaması yer almaktadır.

- (7) Mal varlıklarına ilişkin her türlü devir işlemi rekabet hukukunda yoğunlaşma olarak kabul edilmemektedir. Bir mal varlığı devrinin yoğunlaşma olarak değerlendirilebilmesi için; devre konu varlıklara teşebbüsün pazar cirosunun belirli bir bölümünün açıkça atfedilebilmesi gerekmektedir. Dosya konusu devralma işleminde devre konu taşınır varlıkların¹, doğal gaz kombine çevrim santralinde elektrik üretimi faaliyetinin esasını² oluşturduğu ve bu nedenle söz konusu varlıkların ciro atfedilebilir nitelikte olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, bildirim konu işlemin ardından, AKSA TALİMARJAN ve dolayısıyla Aksa Enerji Üretim AŞ (AKSA ENERJİ) devre konu taşınır varlıkların tek kontrolüne sahip olacak ve varlıkların kontrolünde kalıcı bir değişiklik meydana gelecektir.
- (8) Diğer yandan; her ne kadar devralan niteliğindeki AKSA TALİMARJAN'ın Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmasa da, işlem neticesinde YEŞİLYURT ENERJİ'nin elektrik üretimi için kullandığı tüm taşınır varlıklar rakibi AKSA ENERJİ'nin bünyesinde yer alan AKSA TALİMARJAN tarafından devralınacaktır. Ayrıca YEŞİLYURT ENERJİ'nin elektrik üretimi ve satışı pazarındaki tüm faaliyetlerine son vereceği ve elektrik üretim lisansını iptal ettirmek için başvuruda bulunduğu da bildirilmiştir.
- (9) Bu çerçevede, başvuru konusu işlem, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi kapsamında bir devralma işlemi niteliği taşımaktadır.
- (10) Diğer yandan işlem taraflarının cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen ciro eşiklerini aştığı ve işlemin izne tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (11) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca Türkiye'de; taraflardan ikisinin veya daha fazlasının aynı ürün pazarında ticari faaliyette bulunduğu ya da taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ilgili pazarın alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu tüm ilgili ürün pazarları ve coğrafi pazarlar etkilenen pazarları oluşturmaktadır. Bu noktada tarafların faaliyetleri arasında yatay ve/veya dikey örtüşmenin bulunup bulunmadığı hususu değerlendirilmiştir.
- (12) Devre konu varlıklar, YEŞİLYURT ENERJİ'nin Samsun ilinin Tekkeköy ilçesinde kurulu olan doğal gaz kombine çevrim santralinde elektrik üretimi amacıyla kullanılmaktadır. Dolayısıyla, devre konu varlıkların ilgili olduğu pazar, elektrik üretimi ve satışı pazarıdır. Devralan AKSA TALİMARJAN'ı bünyesinde bulunduran Kazancı Holding AŞ (KAZANCI HOLDİNG) ve iştirakleri 22 ülkede; elektrik üretimi ve satışı, elektrik dağıtımı, doğal gaz dağıtımı ve jeneratör üretimi alanlarında faaliyet göstermektedir. Grubun, Antalya'da 900 MW ve Şanlıurfa'da 147 MW büyüklüğünde kurulu güce sahip doğal gaz kombine çevrim elektrik santralleri ve Bolu'da 270 MW termik santrali bulunmaktadır.

¹ Devredilen varlıklar YEŞİLYURT ENERJİ'nin Samsun ilinin Tekkeköy ilçesinde bulunan doğal gaz kombine çevrim santralinde elektrik üretim amacıyla kullanılan ürünleri kapsamaktadır.

² Doğal gazı yakıt olarak yakarak elektrik üretimi gerçekleştiren doğal gaz çevrim santralleri; kompresör, yanma odası ve türbin olmak üzere üç ana kısımdan oluşmaktadır. Kompresör, hava basıncını artırarak havayı dışarıdan içeriye almaktadır. Yanma odasında yakılan yakıtın ardından yüksek basınçlı gaz üretilmekte ve türbin yanma odasından gelen gazın enerjisini almaktadır.

- (13) Bu bilgiler ışığında, devre konu varlıkların elektrik üretimi ve satışı pazarındaki faaliyetlerin yürütülmesinde kullanıldığı ve devralan konumundaki işlem tarafı olan KAZANCI HOLDİNG'in de elektrik üretimi ve satışı alanında faaliyet gösterdiği göz önünde bulundurulduğunda etkilenen pazar "*elektrik üretimi ve satışı pazarı*" olarak belirlenmiştir.
- (14) Devralma işleminin tamamlanmasının ardından söz konusu varlıklar Özbekistan'daki santralde elektrik üretimi amacıyla kullanılmak üzere nakledilecek ve üretilecek olan elektrik Özbekistan pazarına satılacaktır. Diğer yandan söz konusu işlem ile YEŞİLYURT ENERJİ'nin Türkiye'deki elektrik üretim faaliyetleri sona erecektir. Bu çerçevede, elektrik üretim santralindeki taşınır varlıkların devri Türkiye'de faaliyet gösteren işlem tarafı AKSA ENERJİ'nin pazar payında doğrudan bir artışa sebebiyet vermeyecektir. Ancak, işlem neticesinde Türkiye'de elektrik üretimi işiyle iştigal eden AKSA ENERJİ'nin rakiplerinden YEŞİLYURT ENERJİ'nin, taşınır varlıkların devrinin ardından pazardaki faaliyetlerine son vermesi, her ne kadar söz konusu varlıklar yurt dışına taşınacak olsa da, pazarda yapısal bir değişikliğe neden olmasının yanı sıra pazardaki mevcut veya potansiyel rekabeti etkileyebilecektir.
- (15) Türkiye'de elektrik üretimi ve satışı pazarında; KAZANCI HOLDİNG'in satış miktarı bakımından pazar payının 2020 yılında %(.....) iken 2022 yılına gelindiğinde %(.....)'e düştüğü, satış değeri bakımından pazar payının da satış miktarı bakımından pazar paylarıyla aynı olduğu; YEŞİLYURT ENERJİ'nin satış miktarı bakımından pazar payının, 2020 yılında %(.....), 2021 yılında %(.....) ve 2022 yılında %(.....) olarak gerçekleşirken; satış değeri bakımından pazar payının ise 2020 yılında %(.....), 2021 yılında %(.....) ve 2022 yılında ise %(.....) olduğu bilgisi edinilmiştir.
- (16) Bildirime konu işlem neticesinde, devre konu varlıkların Türkiye dışına çıkarılacağına belirtildiği dikkate alındığında, devralma sonrasında piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerden birinin pazar dışına çıkacak olması nedeniyle elektrik üretimi ve satışı pazarının küçüleceği ve buna bağlı olarak AKSA ENERJİ dâhil olmak üzere, söz konusu pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin paylarının bir miktar artacağı öngörülmektedir. Ancak Türkiye pazarından çıkan varlıklar aracılığıyla elde edilen pazar payı düşünüldüğünde bu etkinin ihmal edilebilir düzeyde olacağı değerlendirilmektedir. Kaldı ki, devre konu varlıklar Türkiye pazarından çıkarılmasa dahi, devralan teşebbüsün pazar payı ve devre konu varlıklar aracılığıyla elde edilen pazar payı düşünüldüğünde pazardaki yoğunlaşma artışının göz ardı edilebilir seviyede olacağı anlaşılmaktadır.
- (17) Ek olarak, elektrik üretimi ve satışı pazarında lider konumunda olan Elektrik Üretim AŞ'nin (EÜAŞ) pazar payı; 2020 yılında %18,97, 2021 yılında %16,69 ve 2022 yılında %14,97 olarak gerçekleşmiştir. Diğer yandan söz konusu pazarda çok sayıda oyuncunun olduğu ve pazarın oldukça parçalı bir yapıya sahip olduğu görülmektedir.³
- (18) Dosya kapsamında yapılan inceleme sonucunda işlem taraflarının elektrik üretimi ve satışı pazarındaki pazar paylarının oldukça düşük olduğu, pazarda çok sayıda rakip teşebbüsün bulunduğu ve söz konusu rakipler arasında EÜAŞ gibi nispeten yüksek pazar payına sahip bir teşebbüsün bulunduğu ve pazarın kamu otoritelerince regüle edildiği dikkate alındığında bildirim konusu devralma işleminin Türkiye'de elektrik üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti olumsuz yönde etkileyebilecek bir yoğunlaşmaya sebebiyet vermeyeceği değerlendirilmiştir.

³ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Elektrik Piyasası Piyasa Gelişim Raporları

- (19) Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere piyasadaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİğİ ile karar verilmiştir.